

jila. Vendar pa tu ne gre misliti, da tako gnojenje z umetnim gnojem samo tistemu žitu naprej pomaga, kateremu se tako gnojilo na glavo ali vrh potrosi. Kmetovavec ne sme stroškov za umetni gnoj samo temu žitu na rovaš zapisati. Tudi ovi sadeži, ki prvemu pognojenemu sledi, dobi še dober delež od tega gnoja, kar bode vsakemu lastna skušnja do jasna pokazala. Sploh se mora umen kmetovavec držati ravnila, da je treba posameznih skušenj z umetnim gnojem na posameznih njivah in za razna žita, da mu potem rast in pridelek raznovrstnih sadežev pové, kako se ima pri porabi večjih množin umetnega gnoja ravnati, da stroški morda ne presegajo dobička pridelkovega. Kot najbolj hitro delajoči naglavni gnoj velja čilanski saliter. To gnojilo je pravo dražilo in se ga je treba le prav previdno posluževati. Visoka cena njegova brani, se bati, da bi se ga lahko preveč za gnojenje vzelo. 100 kilov na hektar ga bode prej ko ne zadosti. Kar ga je več od 300—400 kilov, to bi bilo bolj na škodo ko na hasek. Čilanski saliter hasni posebno žitom v težki zemlji. Dobri čilanski salitar mora imeti prašno, kristalinsko podobo, ne sme se sprejemati v kepe in pred raztrosivanjem se z dvema ali tremi deli peska ali prsti pomešati, da se bolj ravnomerno raztrosi. Za prav slabe setve v lahki zemlji je žveplenokisli amonijak, 400—500 kilov na hektar vse priporočitve vreden. Pogostokrat se za naglavno gnojenje posebno slabo prezimovanih, slabih žitnih setev tudi poparjena koščena moka rabi, ki daje tudi drugemu sadežu, kateri prvi setvi sledi, dober del svojih gnojivnih snovi; 6—10 novih centov daje lep vspeh upati. (Dalje prihodnjich.)

Razstava goveje živine iz Ljutomerskega okraja dne 16. septembra 1878 v Ljutomeru. K tej razstavi se pripustijo: 1. Biki, ki še nimajo štirih širokih zobov. 2. Krave. 3. Breje telice. 4. Teleta (teliči in telice) do 1. leta stara. Premije pa bodo dobili: I. Biki: 1 najlepši bik 20, 2 bika po 15, 2 bika pa 10 fl. srebra. Opomba: Gledé zadnjih dveh bikov si podržuje razstavna komisija pravico, da v tem slučaju, ako ne bi bila omenjena dva bika premije vredna, bode namesto nju podelila premije kravam ali brejim telicam. II. Krave: 1 najlepša krava 15, 2 kravi po 10, 3 krave po 8 fl. III. Breje telice: 4 breje telice po 5, 2 breji telici po 4 fl. IV. Teleta: 3 teliči po 5, 2 telici po 5, 5 telic po 3 fl. Opomba: Ako bodo denarne okoliščine ugodne, zna razstavna komisija razun ovih 27 živinčet še več krav ali brejih telic premiirati. Pogoji premiiranja so: 1. Le goveja živina iz Ljutomerskega okraja more dobiti premije. 2. Krave in breje telice morajo biti v hlevu posestnika najmanj eno leto že rejene. 3. Teleta morajo biti v hlevu posestnika vržena in vzrejena. Za dokaz tega služi poterjenje ali certifikat od občinskega predstojnika; s takim poterjenjem se mora vsak udeležitelj razstave izka-

zati. 4. Vsak posestnik, je obvezan tisto živinče, katero je bilo premiirano, eno leto za naprej pederžati; ako bi ga prodal, mora premijo nazaj dati. 5. Vsak posestnik, ki se boče razstave udeležiti, naj to naznani najmanj 14 dni poprej ustmeno ali pismeno načelništvu gospodarske podružnice v Ljutomeru, kjer tudi dobi vsak legitimni listek. Razstavišče je na jahališču pri Ljutomeru. Na den razstave bodo se podelile tudi premije po en srebrni tolar tistim hlapcem in deklam, ki imajo posebno skrb pri postrežbi goveje živine. P. T. G. Gospodarji naj blagovolé takšne hlapce in dekle načelništvu gospodarske podružnice 14 dni pred razstavo naznani. Pri razstavi bode se govorilo o krmi goveje živine. V Ljutomeru dne 14. julija 1878. Za razstavni odsek: J. Kryl. J. Kukovec.

Čebelorejsko društvo celjsko naznanja: Ker je na dan 14. jul. v Vojnik sklicani shod čebelorejcev, kder je imel g. M. Kresnik praktično razlagati, kako naj ravna čebelorejec z panji po Dzierzonovi osnovi, zavoljo neke pomote izostal, se s tem naznanja, da se bo ovi shod z istim programom v nedeljo dne 28. jul. vršil. K obilnej udeležitvi se uljudno vabijo vsi prijatelji čebeloreje. T. B.

Sejmovi. 29. jul. Ormuž, sv. Martin pod Wurmbergom, Mozirje; 30. jul. Kostivnica, 31. jul. Konjice, Mahrenberg, Zagorje; 1. augusta Gornica, Gleichenberg; 2. aug. sv. Lenart v Slov. goricah, Velenje.

Dopisi.

Iz Maribora. (Dijaško semenišče — gimnazija — pripravnišče — opravičenje „Slov. Gospodarja“.) Novo dijaško semenišče za našo škofijo je srečno postavljeno in za prve potrebe priredjeno. Stroški so znašali 50793 fl. Premoženja pa je zavodu Viktorinum-Maksimiljanumu še ostalo 40513 fl. poleg hiše v Mariboru in 3 vinogradov. Vseh letnih dohodkov iz tega premoženja je okoli 2658 fl. Ravnateljstvo semenišča se je prepričalo, da je 130 fl. treba za vsakega dijaka, če se boče v semenišču preskrbeti z hrano, pranjem, svečavo in kurjativjo, t. j. 13 fl. na mesec. Zato se bo sprejelo samo 10 dijakov brezplačno, 8 na stroške semenišča, 2 pa na stroške milostljivega kneza in škofa, ki so blagodušno obljubili 2 vzeti na svoj račun; 15 dijakov se sprejme proti polovičnemu doplačevanju t. j. proti mesečnemu donesku 6 fl. 50 kr. katere morajo starši ali oskrbniki naprej polagati; 5 dijakov se sprejme tistih, ki bodo eno izmed 5 sledečih sedaj razpisanih štipendij dobili: a) dve Čepejevi štipendiji, pri katerima pa morajo starši dotičnih dijakov doplačati po 30 fl. b) Liza Senekovičeva štipendija, katero imajo č. g. župnik sv. Ane na Krempurgu enemu dečku iz tamošnje fare pravico podeliti,

doplačilo znaša tudi 30 fl. c) Jakob Standegger-jeva štipendija z doplačilom 70 fl. Podelitev pripada ptujskemu proštu; d) Jožef Vajkselnova štipendija za enega dečka iz ustanovnikove rodbine, namreč Jožefa Vajkselna, bivšega dekana pri sv. Barbari v Halozah; če pa takega ni, zamore štipendijo dobiti dečko iz Hočke fare pri Mariboru. Naposled še se sprejme v semenišče kakih 20 dijakov proti letnemu plačilu 130 fl. Za vsakega prošnika pa veljajo sledeči pogoji, brez katerih se nobeden v semenišče ne sprejme: 1. duhovniški poklic; 2. vrlo zadržanje in pridno učenje; 3. telesno zdravje; 4. izvršenje prvega gimnazijalnega razreda z dobrim uspehom; 5. prednost imajo, ki so v taki starosti, da zamorejo pred dokončanim 20. letom gimnazijo dovršiti; to se zahteva zavolj vojaščine; 6. vsak mora sam imeti potrebno obleko in perilo in še vrh tega seboj v semenišče prnesti: 2 para prtov, 2 obrisači in 2 beli rutici za mizo. Prošnje se vlagajo pri dotičnih župnikih, kder se več lahko poizvé. Župniki vložijo potem prošnje preč. lav. ordinarijatu do 12. avgusta t. l. — Mariborska gimnazija poroča, da je bilo 259 dijakov, 128 Nemcev, 127 Slovencev, 2 Hrvata in 1 Magjar. Kako so iz Martina Murkoviča skovali novega Magjara, to nam ni jasno; kajti ta dijak je sin g. Murkoviča, učitelja v Belatincih na Prekmurskem, kamor je oče prišel od sv. Tomaža pri Veliki nedelji, je torej poštena slovenska duša od glave do pet! Na tak način, kakor je ta slovenski Murkovič postal Magjar, ga lahko napravijo in z enako pravico tudi za cigana ali Turka. Prvi red z odliko dobilo je 30 dijakov, prvi red 156, drugi red 15, tretji pa 12. Zrelni izpit ali maturko dela 19 osmošolcev. Podpore od dobrotnikov darovane se je razdelilo 727 fl. Štatersko zgodovino je prednašal prof. Horak in so se 4 četrtoletniki potegovali za 2 srebrni svečini. Prvo je dobil Alojz Krajnc, drugo Franc Robnik. Dijak Frank pa je prejel lepo knjigo: Ein treues Bild des Herzogthums Steiermark, Janez Žnidarič pa zlat, katerega je daroval g. dr. Duhač. Novo šolsko leto se prične 16. sept. Poročilo ima nemšk sestavek o Primožu Trubarju spisan od prof. M. Valenčaka. — Na učiteljskem pripravništvu je 26 pripravnikov izvršilo zrelni izpit. Ostalih 112 pripravnikov je z dobrim uspehom šolsko leto skončalo, le 4 morajo skušnjo popravljati. Podpore se je razdelilo 9315 fl. namreč iz državne blagajnice 6058 fl. iz deželne 1580 fl. in 1650 fl. od okrajnih zastopov! — Neradi pa prisiljeni spregovorimo, na razločno željo najodličnejših prijateljev „Slov. Gosp.“ le celo kratko, par besed zoper kriva poročila o skončanju Seidl-Gospodarjeve pravde, objavljena v „Slov. Narodu“, „Slovenecu“ in v „Tagespošti“. Rečemo pa, da se je zamotana pravda, v katerej bi se porotnikom v Celju bilo postavilo 45 prašanj, skušala odpraviti brez sodnijske razprave le vsled najtehtnejših in vestno premišljenih uzrokov in še le potem, ko se je z najveljavnejšimi duhovnimi gospodi v Mariboru

posvetovalo. Vsak, ki je čul vse razloge, je pritrldil, da urednik drugače postopati ne more in ne sme. Pri obnem zboru tiskovnega društva se bodo vsi uzroki povedali. Sedaj rečemo le toliko, da med njimi ni bila toliko bojazen zastran dokazov in prič, marveč odločili so drugi uzroki. Tudi niti g. Seidl sam ni tirjal, da bi mu „Slov. Gospodar“ moral javno priznati, kakor bi bil nalašč o njem ta kaj lažnjivega pisal. Ne, g. Seidl je le tirjal, da mu javno priznamo, da mu nismo hotli očitati nečastnih, sebičnih in pohlepnihi djanj. To smo pa lahko priznali. Vsaj kaj takega ni nihče v Gosp. razločno pisal. Pristavek, da smo zajeli iz nepravih poročil, gre na čas, v katerem se je objavilo to, zaradi česar je tožba nastala, t. j. 30. sept. 1877. Takrat so poročila še bila nepravda, ker brez popolnih in zadostnih dokazov. Sedaj je se vé vsaj deloma drugače. Spravili si jih smo po velikem trudu. Pri enem izmed 6 dogodkov je pa strogo juridični dokaz bil nemogoč. Neopravičeno je torej, kar „Slovenec“ tukaj piše. Tudi ni res, kar „Sl. Narod“ pravi, da se urednik zavezal nič več pisati zoper g. Seidla. To je g. Seidl tirjal pa urednik ni pritrldil pač pa mu je obljubil o tistih dogodkih molčati, zaradi katerih se je tožilo, kar bo tudi rad storil, vsaj smo Seidlovih dogodkov že vsi siti. Osebnó zoper g. Seidla pisati pa itak ni treba in ni lahko mogoče, ker še ima zmiraj 10 javnih služeb. Krivo je v „Tagespošti“ povedano, da bo urednik „Slov. Gosp.“ plačal vse pravdine stroške. Dohtarja plača vsak svojega in namesto polovice sodnijskih stroškov, kakor je urednik predlagal, je ta pritrldil, da jih sam prevzame, da bi se sprava ne razbila na težkočah, katere je tukaj g. Seidlov odvetnik g. dr. Feldbacher delal. Sodnijski stroški ne bodo veliki, ker so se pričé odpovedale z porotniki vred. Tako se je pogodilo in g. Seidl je vzel tožbo nazaj. Komur to ni prav in se hoče z g. Seidlom ravsati, ta naj to stori na lastno kožo, urednik „Slov. Gosp.“ tega ne stori. V predpekel so ga spravili, a v pekel ni šel!

Iz Celja. (Pred porotno sodnijo) sta stala 11. julija Janez in Martin Vogrinec mlinarska sinova, prvi 16 let, drugi 21 let star, obadva iz Markle vesi ptujskega okraja. Janez V. je bil zatožen, da je pred nekim časom napravil desetak iz tega namena, da bi ga spravil med ljudi, Martin V. pa, njegov brat, da ga je v neki gostilnici v Št. Vidu zamenjal. Porotniki so nju kriva spoznali in sodnija je odločila vsakemu 3 leta težke ječe. 11. julija se je imela tudi Neža Pukšič zagovarjati, ki je bila obdolžena, da je svojega otroka zamorila. Toda porotniki so jo tega zločinstva nekrivo spoznali in le zaradi nekega prestopka po §. 339 in 340 je bila v oster zapor na 4 mesce obsojena. 12. julija se je drugo pot obravnava vršila zoper Janeza Majcenoviča, v katerem je „Slov. Gosp.“ v šte. 23. že poročal, da je mesca avgusta 1877 Janeza Juriniča v Središču s pestmi po glavi tolkel tako, da je ta dan pozneje vmrl. Prvokrat

je stal Majcenovič že pred porotniki 15. majnika t. l. toda ker se takrat še ni moglo dokazati, da je Jurinič edino le vsled vdarcev, prejetih od Majcenoviča, umrl, se je obravnava še enkrat pričela. Porotniki so ga spoznali krivega in dobil je 1 leto težke ječe. Ravno tistega dne 12. julija je stal pred porotniki Janez Dolganoč, blavec iz Dramelj, ker je 30. junija t. l. v Starih Slemenih Jurja Kukoviča iz ljubosumnosti zaporedoma z nekim kolom po glavi mahal, tako da so se temu možgani pretresli in je še tistega dne umrl. Sodnija je Janezu D. odločila 5 let težke ječe.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Vso pozornost v političnih rečeh obrača sedaj na se bližnji vhod naše vojske v Bosno in Hercegovino in prašanje, ali se res bližamo velikanskemu boju ali ne. Najnovejše novice nam niso ugodne. Minister Andrassy se pogaja z turškimi poslaniki, ali do sedaj se ni mogel pogoditi. Turki zahtevajo preveč od nas brez vsake odškodnine. Mi bi jim naj deželi uredili in potem zopet meni nič tebi nič domu šli. Bržčas se bo vse pogajanje razbilo in naša vojska med 28. julijem in 4. avg. prekoračila turško mejo. General Filipovič je že v Brodu na Savi in tirja še 2 novi diviziji. Do sedaj ima 80.000 mož na razpolaganje; 40.000 orožanih mož bo šlo naprej, za njimi 20.000 z živežem in strelivom, 20.000 pa jih ostane v rezervi ob Savi, ob enem udari XVIII. divizija iz Dalmacije v Hercegovino. V 4 oddelkih bo armada v Bosnijo šla, če bo res tako, kakor dunajski listi poročajo; prvi nad Bihač, drugi čez Kostanjevico, tretji v Brodu čez Savo po mostih, katere bodo pionirji priredili, in četrti bo na parobrodih se dal čez Savo prepeljati pri Rači in potem kraj Drine prodiral naprej. Blizu Kostanjevice so Turki čez mejo ustrelili 2 naših vojakov, pri Slanem v Dalmaciji pa je bila precej huda praska. Divji bašibozuki so napali avstrijske vozače, toda lovci 11. bataljona so Turke brž prijeli, 164 je mrtvih in ranjenih obležalo, naših je bil 1 usmrten in 5 ranjenih. V Siseku, Kostanjevici in Brodu so postavili mnogo pečij, v katerih kruh pečejo za vojake. V Zagrebu je velika bolnišnica pripravljena; na poti od Siseka naprej je mnogo bolnih od reg. Kuhn obležalo, ker so po silni vročini močno obloženi marširali. Od reg. Weber je baje 90 oficirjev in podčastnikov, rodom istrijanskih Lahov, desertiralo; tako poročajo slovanski listi, v nemških še potrđila ni bilo brati; to bi bil žalosten uspeh italijanskega rogovilstva! Novo železnico hočejo iz Siska v Novi brž potegniti in tako južno železnico združiti z turško v Bosni od Novoga do Banjeluke. Ta železniška zveza bi bila jako koristna. Za zapuščene žene in otroke rezervistov nabirajo milodarov; kranjski deželni odbor je v ta namen dovolil 2000 fl. — Za po toči po-

škodovane v Goriškem so svitli cesar darovali 4000 fl. — Nadvojvoda Albreht se mudi na Francoskem, cesarica se je preselila v Lšl, cesarjevič Rudolf pa v Prago. — Volitve za deželni zbor štajerski so razpisane za 12. 14. in 17. september, za koroški pa 2. 5. 10. september. — Prepoved konje v sosedne dežele prodajati je preklicana. — Okoli mesta Krakova na Gališkem dela 6000 ljudi šance, proti Prusom ali Rusom ali proti obema? — Na Ogerskem razsaja silna volilna borba, do sedaj so vladini kandidati ali Tiszajevci na boljšem. — Jesenski manevri so odpovedani. Hrvatsko mesto Karlovec obhaja 300letnico svojega obstanka. Kajti ravno 300 let je minulo od tistega časa, ko je štajerski vojvod Karel začel staviti Karlovec na zemlji, katero je prej Turkom vzel.

Vnanje države. Turške homatije, angleške spletkarije in Bismarkova prekanjenost iznemirujejo celi svet, čeravno se je rusko-turška vojska sklenola z Berolinskim mirom. Vsled tega so Rusi zasedli 22. jul. Šumlo, najmočnejšo trdnjavo turško, kmalu bo tudi Varna jihova, ali vendar še se ne pomikajo od Carigrada nazaj in se tudi nikder ne vračajo domov. Marveč v Aziji zbirajo 3 nove vojne oddelke in blizu avstrijske meje stoji 130.000 Rusov, ki so dobili te dni novih Kruppovih kanonov. Srbi zbirajo vojakov ob Drini na bosenski meji; Črnogorci se orožajo zoper Turke in Albance, Grki in Turki se utegnejo vsaki čas zgrabiti. Francozi, Italijani in Španjolci pa skušajo zvezo napraviti med seboj, ki meri proti Angležem in teh šopirenju v Srednjezemeljskem morju. — Italijani vsakako mislijo na boj zoper naše cesarstvo. Po vseh večjih mestih sklicujejo taborjev in tirjajo Trst in Trident, v Rimu pa so avstrijskemu poslaniku baronu Haymerlu napravili grdo mačkinjo muziko. To je strahovito razžaljenje samega svitlega našega cesarja, čijih zastopnik je baron Haymerle. Ljudstvo in vlada, ki tako žali sosednega vladarja, kaže, da hoče in išče boj! Slišati tudi je da so se Italijani že 2 leti na to pripravljali. — Angleški ministri so bili, prišedši iz kongresa domov v London, sijajno sprejeti; Angleži se veselijo svojih uspehov in so že začeli vojake odpošiljati in odpuščati; otok Ciper ima že angleških uradnikov in vojakov. — Na Francoskem je silna stiska med delavci, ki pogrešajo dela in zaslužka; prišlo je že do krvavih tepežev. Vendar liberalni velikaši se za to malo zmenijo in se veselijo svojega nesramnega ščuvanja in napadov na mešnike in menihe; te dni so celó iz Amerike v Pariz priti dovolili grdunu, ki je l. 1871 pariškega nadškofa ubil. Pošast po imenu Megy velja zopet kot pošten človek. — Nemški cesar je toliko okrevljal, da je Berolin zamogel zapuščiti, dal se je v grad Babelsberg v zaprti kočiji prepeljati, obdan od 3000 policajev. Tudi jegov Bismark potrebuje več stotin policajev, ki ga napadov varujejo v Kissengen, kamor se je podal v toplice. — Ruski car je poslovil ministra Reutersa in mu dal red sv. Andreja